

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 4 korona
Fél évre . . . . . 2 korona
Negyed évre . . . . . 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Nagy események előtt.

Nagy események előtt áll az ország. Nem politikai, hanem társadalmi szempontból foglalkozunk a nagy eseménnyel. Az általános választói joggal, amely az előjelek után ítélve, nem sokára törvényekre emelkedik. Ennek a törvénynek, ha kiirtanak belőle mindent, ami a magyarságnak s a társadalmi rendnek ártalmára válhatnék, korszakalkotó jótékony hatása lesz, mert beleviszi közéletünkbe az egészséges demokrácia szellemét, amelyet most még az utolsó faluban is sajnos nélkülözünk. Ismételjük, igen súlyos feladat ebben a törvényben a magyar nemzeti szempontok megvédése.

A szociálistáknak azonban ez nem tetszik. Tömegsztrájkjal fenyegetőznek arra az esetre, ha a törvény nem lesz olyan, amilyennek ők szeretnék.

Nem józan dolog az, hogy a szociálista sajtó ma tüzet okádik az olyan javaslat ellen, amelyről nem tudja biztosan, hogy milyen lesz. De nem jár el helyesen akkor sem, ha valóban megközelítené az igazságot az az ellenőrizhetetlen hiradás, hogy a plurális választói jog lesz. Mert azok között, kiket megilletne a kettős szavazat, ott vannak a kisgazdák, akiknek legalább 15 hold földjük van; ott vannak az ipari munkások, akik állandó lakással bírnak és legalább három évig egy helyen dolgoznak. Ott vannak az ön-

álló kisiparosok, kiskereskedők, a legalább négy középiskolát végzettek. Mi úgy tudjuk, hogy ezek között található a szociáldemokrata elv híveinek a színe java, nemcsak a minőség, de a mennyiség dolgában is. Mindezeknek dupla szavazatuk lesz, épen úgy, mint az egyetemi tanárnak, vagy bankigazgatónak. Akik pedig ezekkel a kellekekkel sem bírnak, azoknak is van szavazati joguk, de csak egy voksuk.

Engedelmet, ezt nem tekinthetik sérelemnek a szociálisták. Az ország magyar lakosságának legalább hetven százaléka bír a plurális választói jog kellekeivel. A szervezett munkásság színe java színmagyar.

Ami pedig a tömegsztrájkot illeti, hát kérem, nem ijedtünk meg. Már azért sem, mert október 10-én láttuk, hogy mi is az az általános sztrájk. Sztrájknak elég nagyszabású, de épen séggel nem általános. És az csak egy napos parádés munkaszünetelés volt, melybe a munkások minden aggodalom nélkül mentek bele, mert egy napos munkabérvesztésen kívül egyéb következményekkel nem járt.

De egészen más a helyzet most, ha a szociálisták tényleg komolyan vennék a tömegsztrájkot. A tömegsztrájk, mint a külföldi példák igazolják forradalmi állapot. Nem a rendőrség vonul ki ellene, hanem a hadsereg, az ágyuk és a nyomor. Az egész országban ötvenezernél több embert

sztrájkba vinni nem tudnak és csak Budapesten vannak annyira, hogy komoly rendzavarásoktól kelljen tartani. De itt is, ha kivonul ötszáz huszár, az utca eljásztotta szerepét.

Nem hisszük, hogy mindezt ne tudnák nálunknál jobban azok, akik a nagy jelszót, oly könnyelműen kürtölik világgá és elbolondítják vele az embereiket, mert hiszen eszük ágában sem lehet az általános sztrájkot megvalósítani. Ehez több, sokkal több szociálista kell, mint amennyi ezidőszerint Magyarországon van. És kell hozzá erős antimilitarizmus is, aminek nálunk még se hire, és hamva.

Valószínű, hogy a pártvezetőség, hogy ne foghassák rá a hívek, hogy abszolúte semmit sem csinált az általános, titkos, egyenlő és községenkénti választói jog érdekében, rendeztet néhány parázs tüntetést.

Téli foglalkozás.

Sűrű hulló hópolyhek még nem fedik el előlünk a látóhatárt s tél apó csintalan kedvében még nem meszelte hirtelen fehérre a falvakat, városokat, erdőket, mezőket, az egész világot, de azért a hideg mégis beköszöntött s benne vagyunk a télnek kellő közepében.

Ránk köszöntött a nyugalom, a tétlenség időszaka, midőn egész évi munkásságunk, fáradozásunk félretett eredményét kell aprán-

TÁRCA.

A KÉT MALAC.

Irta: Zsoldos László.

Miska bácsi, az én kedves öreg barátom, ifju koráról elmélkedve, a következő történetet mondotta nekem a minap.

— Nem mondhatnám, hogy szerencsétlen ember voltam, de a szerencsére sohasem vadásztam. Kivéven azt az egy kis esetet, amely életem további folyamán minden szerencse hajhászástól megóvott, s amelyet, ha akarod, most elbeszélék neked.

Biztosítottam afelől, hogy igen szívesen hallgatom; az öreg ur tehát így folytatta:

— Husz esztendőskoromban aféle községi előljárási irnok voltam X faluban. Szegény voltam, mint a templom egere. Öt lépés hosszú, három lépés széles szobámban ágyon, asztalon, egy darab széken, no meg a ládán kívül, amelyben csekély fehéreneműm közt hétköznap az ünneplő, vasárnap pedig a hétköznap ruhámat tartottam, nem volt más butordarab a szobában, s azért mégis megelégedett voltam és nem bántottak, mint

annyi más fiatalembert, nagyratörő vágyak, pénz, vagyon, meggazdagodás s egyéb földi hiúságok után.

Történt azonban, hogy Korompás uram, az egyik esküdt, valamelyik atyjafiától cifra födeles ezüst órát örökölt s ennek következtében elhatározta, hogy a maga régi zsebóráját, amely szintén ezüst volt ugyan, csak hogy emennél egyszerűbb, kisorsolja.

A kilencven számból, amit meg kellett rakni, már csak egyetlenegy volt üres, amikor kezében a sorsolási ívvel, hozzám lép az öregbíró.

— Urfi, tegye meg ezt a numerust. Ugy sincs órája. Most négy garasért (mert akkor még garasban beszélünk, öcsém) nyerhet egyet láncostul.

— Eh, — feleltem én vállat vonva — nem lutrizok én, bíró uram. Nincs nekem kidobni való négy garasom.

Hanem a bíró tovább okvetetlenkedett.

— Nem kidobott pénz az, urfi, ha megnyeri az órát. Tegye csak meg ezt az árva tizenhatos számot.

Nem akartam nagyon fukarnak látszani, hát leszámoltam az öreg markába a négy garast és odakanyarítottam a nevem a tizenhatos szám mellé.

Másnap volt a huzás. A kisbíró húzta ki

az öregbíró kalapjából a nyerő numerust.

— A tizenhatost — szoltam közbe én, jól sejtve, hogy ha nem nyeréssel végződött volna az eset, nem is lett volna rajta mit elbeszélni.

Miska bácsi megpödrörintette hosszú, ősz bajuszát és a fejével bólintott.

— No igen, öcsém, hát megnyertem. Most már volt óráim. Még pedig ezüst óráim, láncostul. Hej, beh büszkén fityegtetem a mellényem elején azt a láncot?

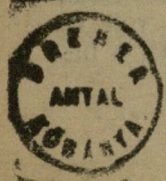
Csak hogy nem sokáig maradt enyém az óra.

— Elherdálta?

— Dehogya. Azaz, hogy el is, meg nem is. A nyerés napján este névnap volt a kántoréknál, s a falu kimagaslóbb személyiségeivel együtt én is oda voltam hivatalos. Az óram természetesen ott ketyegett a zsebemben a lánccon. A többiek, akik egytől-egyig lutriztak a becses jószágra, irigykedő pillantásokat vetettek felém. — Egyszer csak poharazás közben Varga uram, a helybeli asztalosmester, megbillenti ujjával mellényem elején a láncot.

— Urfi, adja nekem ezt az órát. Készíttek érte magának hat szép széket, támlával.

— Hm. — Dünnyögtem inkább magamhoz beszélve, — hat darab szék, támlával? De aztán szépek legyenek ám, Varga uram!

Eredeti DREHER SÖR csak az,

amely üvegek parafa-dugója ilyen beégetéssel van ellátva.

ként előszednünk az éléskamrából, s a békés nyugalom közepette hasznos szórakozásokkal eltölteni a télet okozta unalmat. Néhanéha alkalom adódik egy kis kiruccanásra is. Bálak, lakodalmak, közvacsorák s más társas összejövetelek időszaka a tél. Megindul a politizálás a műhelyekben, világ forgásáról, öreg pipás bácsik a meleg banya-kemence mellett hányják-vetik a világ sorát, a fiatalok kevés házi teendőiket végezve, szintén összejönnek egymásik szomszédban s vig dévajkodások közt töltik az időt, így lopózik és szövődik a szerelem, melynek csattanó vége ott fejeződik be az — anyakönyvvezető előtt.

Igen, ez volt a téli foglalkozása, mulatsága a magyar embernek — valamikor réges-régen.

Ma azonban hire-hamva sincs annak a sokat emlegetett, sokszor visszakívánt „régijó időknek.“ Ma gondterhes ábrázattal néz a magyar gazda a jövőbe. Az éléskamra kong az ürességtől, a kályha együtt fázik a családtagokkal, mert a tüzelő felszökött a maximumra, nem telik arra elég pénze a szegény embernek, a három évszak, a munka évszakainak jövedelme elfogyott még a munka idő alatt, a vig nótázással, dévajkodással töltött esték ismeretlenek, mert kinek volna kedve a mostani időben, a nyomorúság közepette mulatságra; a pince tartalma kiürült szüret után, kellett az ára az adóra, meg egy kis ruházatra.

Nem politizál már a magyar gazda a meleg banya-kemence mellett, hanem sóhajtozik a rosszra fordult sorsa terhe alatt.

Vigasztalan, sivár az életünk, s ami a legnagyobb baj, nincs remény a jobb időre, sehol egy biztató reménysugár. Drága az élelmi cikk, drága a tűzrevaló, drága a ruházat, drága minden, honnan teljen hát még mulatságra, szórakozásra is.

Ezért vártuk félve a tél jöttét, ezért fázunk beköszöntével jobban, mint amily hidegen köszöntött ránk.

De hát egyáltalán nem találhatunk kiutat ebből a vigasztalan állapotból?

Dehogyan, csakhogyan — sajnos — ez az idő még messze van, még sok sanyarú telet kell átélni a magyar népnek, míg megéri azt, hogy a világ változó; hogy a mai kor és a jövő fiainak el kell hagyni az apák, az elődök nyomdokait, az új kor új szellemét,

új küzdelmet vár az emberiségtől. Ma már az Isten áldásához még az emberek erős akarat is kell, hogy az élet nehézségeivel megküzdhessenek.

Mennyi jóakaratot és áldozatot hozott már a nemzeti kormány, a gazdasági és más jótékony egyesületek, hogy a népet egyes háziipari cikkek készítésének elsajátítására és a háziipar üzésére serkentsék s volt-e fogadata a jóakarotnak, az áldozatnak?

Volt bizony, de csak egyes vidékén az országnak, ott, hol a nyomorúságot előbb megkóstolta a nép, s idővel belátta, hogy a fölkinált jótéteményt el kell fogadnia, ha fázni, éhezni nem akar.

Gondoljuk csak meg, ha többet nem, csak annyit keres meg egy család a téli napokon, amennyit a tüzelőre kell, már mennyivel tűrhetőbbé válik sora, pedig ezt a kevés munkát unalomüzből is végezheti.

Jó lesz, ha a tél tartama alatt felhasználja népünk idejét arra, hogy hasznos háziipari cikkek készítését megtanulja, hogy jövőben tűrhetőbb, megelégedettebb sorban találja a zord időt.

Erre pedig van alkalma, ott van a gazdasági ismétlő iskolában a háziipari tanfolyam, amelynek látogatottsága még mindig nincs arányban gazdálkodó népünk nagy számával. Nagyon sokan vannak községünkben kik a téli napokat a szent heverdel napjainak tartják s tétlen pihenéssel akarják azt eltölteni. Pedig hát jó volna valami hasznosat tanulni a hosszú és unalmas téli napokon, mert bizony-bizony igen megnehezült az idők járása felettünk . . .

Ujdonságok.

— **A Pallavicini-uradalmak kormányzója.** Pallavicini Sándor őrgrof Novák József volt orsz. képviselőt, uradalmi inspektort, összes birtokainak uradalmi kormányzójává nevezte ki.

— **Bncsu vacsora.** Azon alkalomból, hogy Gyárfás Géza, főszolgabíró Dorosmára történt megválasztásával községünket február hó első felében véglegesen elhagyja, a Polgári Kör választmánya elhatározta, hogy a távozonak, mint volt vál, elnökének is tisztele-

tére saját helységeiben bucsu-vacsorát rendez, amelyre kör tagjain kívül a távozó tisztelőit is ezennel meghívja.

— **Esküvő.** Tary János, áll. el. isk. néptanító e hó 21-én tartotta esküvőjét Könyű Annuskával, Könyű János közbecsülésben álló polgártársunk bájos hugával. A diszes menyegzőt lakodalmi vacsora követte a Bertók János vendéglőjében melyen részt vett községünk előkelő polgárságának tekintélyes része.

— **Kivételes nősülési engedély.** Ez évi március hó elsejétől kezdve — a honvédelmi miniszter egyik legutóbb kiadott rendelete értelmében — ha nem állításkötelesek kérik a kivételes nősülési engedélyt nem kell a főszolgabíró útján folyamodni, hanem a jegyző is jogositva van a kérvényt egyenesen a közigazgatási bizottsághoz terjeszteni, valamint a miniszter is közvetlenül küldi meg határozatát a jegyzőnek.

— **Törvényjavaslat a vándorcigányokról.** Samassa János országgyűlési képviselő a minap törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházban a vándorcigányok letelepítéséről s a fölöttük való kivételes bíraskodásról. A törvényjavaslatot most kinyomatták és szétosztották a képviselők között. A tervezet kényszer útján való letelepítéssel akarja megoldani a cigánykérdést, amely nyílt sebe a huszadik századi polgárosulásnak. A törvényjavaslat általános elveket és rendelkezéseket kodifikál; így például, hogy a letelepített cigányok hatósági felügyelet alatt állanak s hogy a rajtuk való bíraskodásra a törvényszékeken külön tanácsok alakítandók: egyébként a végrehajtásról való részletes intézkedést a minisztériumra bizza.

— **Amerikából hazatérő mindszentiek.** Mint maguk mondják: a „menekültek“. Szerdán érkeztek haza Amerikából Bozó Lajos és Székesi József polgártársaink, hogy szájuk vallomása szerint soha el ne hagyják többé édes magyar hazájukat. Meg is bánták, de nagyon, hogy annak idején hallgattak a hazudozók, a sok keresettel kecsegtetők álnok szavaira. Aki itthon maradt az nyáron tele rakta kamrácskáját gabonával, udvarát idáig tűzrevalóval. Ők szegények még házaikat is elkótyavetyélték, amikor áprilisban bucsut mondtak szülő és nevelő falujoknak. S ma más portáján, üres kamrával és udvarral kell újra kezdeni az életet. Ujra, mert amit többécskét összeszedtek s magukkal vittek, azt

— Parolát adott ra, én pedig kiakasztottam a mellényemből az órát s ott rögtön átadtam neki.

Két hét múlva a szobámban állott pecsenesen a hat, tetszetős, új szék.

— Na Miska, — mondtam most már magamban — kezd gyarapodni a négy garas. Négy garason ezüst óra, ezüst órán hat szék . . . úgy látszik, rád vetette a szemét a szerencse.

Ugy örültem a szerencsehozta új butoraboknak, hogy a tiszteletükre lakzit csaptam odahaza, amelyre én is meghívtam a bírót, jegyzőt, kántort, esküdteket, meg Varga uramat; szóval a falu notabilitásait.

Mindenki dicsérte a székeket, hogy milyen jó munka; Varga uram meg éppenséggel egész költeményt mesélt el arról, hogy mennyi gonddal és buzgósággal készítette el a szóban forgó butorabokat. Én pedig elégtől mosolylyal jártattam végig új berendezésem a tekintetemet, miközben olyanfélével gondoltam magamban, hogy — mondok — ki tudja, hátha a szerencse, amely most környékezett, valami utonmodon még jobban hozzám szegődik.

Gondolataimból egyszer csak fölrezzent az öregbíró. Azt mondja:

— Urti! Válasszon ki két malacot az ólamból: adj nekem ezt a hat széket!

— Mit mond, bíró uram? — kaptam akaratlanul is a szavába, miközben úgy éreztem, mintha az egész szoba, a vendégek, a hat szék, sőt még odakint az ablak alatt

az udvaron az akácák is forogni kezdenének a szemem előtt.

— Két malac? Teremtő atyám, nekem két malacom! A két malacból télire kövér hizó lesz, akkor jó pénzért eladom őket, a két hizó árából veszek egy tehenet, a tehénkének lesz borja, a bocit eladom, az árából . . .

— Áll az alku, urfi? — állította meg sebesen vágató fantáziámat az öregbíró hangja:

— Kezet rá! — csaptam ragyogó tekintettel a markába. — De a magam gusz-tusa szerint választom ki ám a két malacot!

Ekép megegyezkedvén, másnap reggel megtörtént a csere. Az öregbíró elvitette a szobámból a hat új széket, én pedig kiválasztottam a malacai közül a legtöbb szalonnával kecsegtető két példányt.

Jó barátságban voltam a falubeli gyógyszerészszel, hát a két malacot az ő udvarára hajtattam, hogy majd ott fogom fölnevelni őket az olban.

Fölnevelem — ismételtettem magamban boldog fantáziával — aztán, amikor téli kövér hizó lesz belőlük, akkor jó pénzért eladom őket; az árúból veszek egy tehenet, a tehénkének lesz borja, a borjut eladom, ennek az árából veszek magamnak újra egy-két malacot, megyek tovább, ellenállhatatlanul előre a fokozódó jómód útján. És mindez — ujjongtam magamban — mindez négy garasombba kerül!

Igy színeztem ki magamnak a jövőt, a már egész gazdaságot, földcséket, lábas

jószágot. mindent láttam magam körül, amikor éppen egy héttel a vásár után egyszerre csak lelkendezve szalad hozzám a gyógyszerész mindeneslánya:

— Urfi, megdöglöttek a malacok!

Mintha fejbeköliintottak volna.

— Megdöglöttek? Az én malacaim?

— Meg biz, instállom. A praktikáns ur az este valami mérges folyadékot talált kiönteni az udvarra, s az urfi malacai felhabzsolták és az éjszaka felfordultak tőle.

Lehorgaszrott fővel, szomoruan indultam a gyógyszerész háza felé. Eszembe jutott a négy garasom, amin az ezüst órát nyertem láncostul; lám, ha nem vagyok kabzsi, megmaradhatott volna az ezüst óram. Aztán eszembe jutott a hat darab szép, új szék, amit az óráért kaptam; lám ha megelégszem a kevéssel, most meg volna legalább a hat székem. Mert az ezüst órának is, a hat székeknek is hiába öntött volna ki mérges folyadékot a gyógyszerész-gyakornok az udvarra, azt, a mérget sem az ezüst óra sem a hat szék föl nem habzsolt volna. De mivel kabzsi voltam és a biztos létű székeket odaadtam a bizonytalan életű malacokért, hát a két malac, ime a mérget megitta. Így jár az — gondoltam — aki a mai verebét könnyelműen odaadja a holnap tüzökért.

Ebben az erkölcsi tanulságban azután megállapodtam. És, azóta kedves öcsém, mindig megelégedtem azzal, amim volt és sohasem áldoztam föl a biztos mát a bizonytalan holnapért.

ugyan uton-uffélen hagyták, felélték. Hazafelé már csak a hajón felajánlott munkájuk árán jöhettek, agyon csigázva, elgyötörve. De azért hálát rebegnek ajkaik a magyarok Istenéhez, hogy annyi szenvedésen keresztül megsegítette őket s viszontláthatják szülőföldjük barátságos képét. Vajha megszívnék az itthon maradtok az általuk elbeszélteket s becsülnék meg őseink örökét, amelyre annyi különféle nemzetnek fáj a foga! Mert tudni való, hogy sokára pihenhetik ki „menekülőink“ uti fáradalmaikat. Két napra elég volna, a mennyit nekik egy napon el kell mesélni ismerőseiknek az átélt és viselt dolgaikról. Mesélnek is hűségesen a vasföldről, amelyet verejtékkel kelle talicskáznok, ameddig a háromok kéményei füstölögni meg nem szüntek. A „gályáról“, amely 500 ökröt szállított Angolországba s amely őket is munkájukért visszahozta. Pénzüik nem lévén, csak a követségek segédelmével juthattak hazáig. Hét napos vihar érte „gályájukat“ a tengeren. Az aztán mint a pillét dobálta, toronymagas hullámok tetején a „gályát“. Ember nem maradhatott a földézen, a hajót mindenütt vízmentesen elzárták. Vihar szünetkor vették észre, hogy a földézenhez láncolt ökrökből 5 darabot lesodortak a hullámok. A „hajóbetegséget“ is átélvezték teljes mértékében. Így neveztek el s nem is egészen helytelenül, a tengeri betegséget. De nem fogott ki rajtuk sem Amerika, sem a tenger. Nem vágnak vissza a dolláros országba, amelyben száz bevándorló közül egyetlen ha boldogulhat, tiz-husz mérhetlen szenvedések után jut hazájába vissza, a többi 79 pedig nyomorultan, mindenkitől elhagyottan pusztul el. Nem vonzzák menekült magyarjainkat az amerikai falvak, ahol 100 nőmunkásra alig jut 4—5 férfimunkás. Mert hát arról győződtek meg a világlátottak a maguk kárán, amit sokan már régen tudnak, hogy „ha föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta.“ Megtudták, amire a költő tanít, hogy „a nagy világon e kívül nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt éljed, haldod kell.“ — Isten hozta őket haza. Érezzék magukat ismét itthon. Kebelére fogadja őket szívesen e falu, e haza inkább, mint ezer zsákmányra éhes idegent. Gondoljanak arra menekültjeink, hogy ha mindenüket ott hagyták is a tengeren túl, visszanyerték helyette a mindegyik hű fia mellett hűségesen kitaró hazát.

— **Szeged egyeteme.** Monstre küldöttség kérelmezte a napokban az országházban Apponyi Alber közotatásügyi minisztertől a harmadik egyetemet. Sajnos, nem a legkecsgetőbb eredménnyel, mert a miniszter szavaiból érthetőleg Szeged városának s véle Csongrádmegyének is legfőlebb valamelyes főiskolára is hosszabb idők mulva mert 4—5 éven belül a kormány a népiskolákat szándékozik kívánt nívóra emelni. Ugy látszik, nélkülözi Szeged városa a hatalmas protektorokat. Pedig a harmadik egyetem kérdésének eldőlésénél alighanem inkább a protektorok lesznek döntők, mint az argumentumok. A legcsodálatosabb a mozgalomnál, hogy abban a fővárosi sajtó egyáltalán nem vett részt, pedig annak legkevésbé van oka Szegedre féltékenykedni.

— **Az iparoktatásról.** Az új ipartörvényjavaslatnak egyik fontos része, amely az iparos tanoncok iskolai kiképzéséről szól. A javaslat ugyanis kimondja, hogy ipari pályára csak az mehet, aki az elemi iskola hat osztályát és a mester-inas-iskola három éves tanfolyamát legalább is elégségesen elvégezte.

Eddig a törvényhozók vajmi keveset törődtek az iparosok képzettségével. Ennek lélektani magyarázatát pedig abban találjuk, hogy a törvényhozók bizonyosan nem látták

szükségesnek az ipari pályára menőre az előképzettséget, lévén az ipari pálya csak bizonyos készségek elsajátítása. Csakis így történhetett az meg, hogy a törvény megelégedett az elemi iskolai és ipariskola látogatásával, anélkül, hogy a mesterségre menőktől, vagy a felszabadult inasoktól e tekintetben valamelyes minősítési bizonyítványt is követelt volna.

Nyilvánvaló, hogy a törvény eme rendelkezésének csak a formája volt meg, de tartalma nem. Mert hiszen az iskola nem arra való, hogy tanuljon, következőképpen ennek a révén tudjon is. A törvénynek tehát ebbeli elhatározása, hogy ezután minden leendő mesterinas tartozik preludiumképen elvégezni az elemi iskolai hat osztályt és ennek tetejébe legalább is elégségesen a mesterinas-iskolát: mindenképen csak helyeselhető. Mi magunk is örülünk ennek, mert ezentul silány képzettségű anyag sem maradhat meg az ipari pályán.

Hogyha pedig az elemi iskolába való járás időbeli kötelezettsége boldog-boldogtalanra ki van mondva és ha minden elemi iskolától megkövetelik a hat osztályt: akkor talán jó volna azt is elrendelni, hogy azt tartozik minden gyermek el is végezni, már tudniillik akkor, ha felsőbb iskolába nem jár. Tehát legyen kötelezettség ne csak az időre, hanem a tartalomra is. Ezzel nyerne az egyén is, a közérdek is, — de még az elemi iskola is.

Hátrálás nincs. Mert az gyávaság volna. És mert csak így növelhetjük értelmi és nemzeti erőnket, amihez különben feltétlen jogunk is van.

— **Tüz Kisteleken.** A szomszédos Kisteleken nagy tűz pusztított hétfőn. Drucker Miksa kereskedő háza és raktára égett le. A kár 60 ezer koronára rug.

— **Vizvezeték Mindszenten.** Még nincs ugyan, de hihetőleg lesz! Legalább erre enged következtetni az a nagy arányú mozgalom, melyet községünk főutcán lakó háztulajdonosai indítottak meg oly célból, hogy saját költségükön ártézi kutat furatsnk s ennek vizét csöveken bevezetik a lakóházakba. Ki-ki ahová akarja: konyhába, folyosóra, szobába, vagy ahol éppen szüksége van a vízre. Nagyon üdvös dolog ez s célszerűségét, óriási hasznát talán fölőseges is olvasóink előtt bővebben fejtegetnünk. Van a községnek ugyan három kitűnő ártézi kutja, de ezek oly távol esnek egyes lakóházaktól, hogy bizony sok ur családánál csak a víz-hordásért kénytelenek cselédet tartani, akit pedig manapság busás fizetésért is alig lehet kapni. Ettől eltekintve is sok mizériától kimél meg bennünket a vizvezeték, amely a befektetett tőkének a kamatát bőven meghozza dologi kiadások megtakarítása címen is, no meg a vizes edények használatát is teljesen fölősegesé teszi, mert minden csapból bármely pillanatban ömlik a kristály tiszta víz s percnként 5 liter tartalmat ad. Azonkívül tüzeseteknél is megbecsülhetetlen szolgálatot teljesít a vizvezeték, mely kifogyhatatlanul és bőven adja a vizet, pedig mint a tapasztalat bizonyítja, a tűz elharapózását legtöbb esetben a vízhiány okozza. Node ezeken a bajokon segíthetünk a vizvezeték által. Fölhívjuk tehát községünknek főutcán lakó háztulajdonosait, akik e mozgalomhoz csatlakozni akarnak saját érdekükben jelentkezzenek

Baksay Illés és Bertók János uraknál, vagy lapunk könyvnyomdájában, hogy egy közelebb megtartandó értekezleten a vállalkozóval méltányos egyezsége lehessen lépni.

— **Fontos a kisgazdákra.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, tekintettel a takarmányhiányra, megengedte, hogy a takarmányozási célokra renkelt korpa, olajpogácsa, árpadara, kukoricadara, és malomkonkoly 15 százalékos mérsékelt díjszabás szerint szállíttassék az álamvasutak üsszes vonalain. A kisgazdák csoportosan élhetnek a kedvezményből bármely vármegyei gazdasági egyesület útján.

— **Megfellebbezett kántorválasztás.** A szentszék a csongrádi kántorválasztás ügyében a benyújtott felebbezés folytán elrendelte a vizsgálatot és annak vezetésével Kádár Szilveszter pápai kamarás, mindszeri plébános, a közigazgatási hatóság részéről pedig Dr. Csúcs János főszolgabíró bizta meg. A kihallgatások már megkezdődtek.

— **Cselédkérdés az egyetemen.** Senki sem hitte volna, hogy a cselédkérdés, mely eddigé csak háziasszonyainkat érdekelte, utat fog törni az egyetemre is. S most mégis megtörtént, s hogy amerikában történt meg, az csak természetes. A Kolumbia egyetemen előadásokat tartanak a cseléd-kérdésről a „házi ügyek“ fakultásán. Az előadásokra meghívták a összes érdekelt köröket, miután az ügynek nagy fontossága van. Természetes, hogy a meghívottak nagy része hölgy, még pedig háziasszony. Az első előadáson mozdolni sem lehetett a temérdek hölgytől. A legérdekesebb pedig az, hogy az előadó férfi volt és nem feminista.

— **Nyilvános elszámolás.** Községünk megboldogult volt plébánosa és diszpolgára: Keller Lajos, amidőn kiváló lelkitulajdonosokban bővelkedett, ugyanakkor az anyagiak gyűjtésére nem gondolt. Ennek tulajdonítható, hogy halála után csak egyszerű sirhant jelezte földi maradványainak helyét. A mindszeri Polgári Kör, melynek a megboldogult első elnöke volt, mozgalmat indított az irányban, hogy a megboldogult sirhelye kiépíttessék és sirkövel láttassék el. Ezen mozgalom megindítását az 1906. évi közgyűlés határozatilag kimondotta és egy szűkebb körű bizottságot küldött ki az ügyek keresztülvitelére. A bizottság 10 gyűjtőivel és a kegyelmes örgrófi családhoz intézett kérő-ívvél indította meg a nyilvános gyűjtést. A sir renoválásának munkája és a sirkő beszerzés iránti lépések az iver kibocsátása után megkezdődtek, mert a siker — a megboldogult népszerűsége és mindenki által tisztelt személye után következtetve — el nem maradhatott. A diszes siremlék mult évi november 1-én már készen állott, a temetőbe ránduló kegyeletos közönség öröme. A gyűjtőivek immár beérkezvén, köteletségünknek ismerjük az eredményről a nyilvánosság előtt beszámolni. Begyűlt összesen 491 K 20 f. A kiadás 534 K 76 f-t tett ki s a mutatkozó hiányt a mindszeri Polgári Kör egyleti pénztára fedezi, mint a kör által nyújtott adomány a siremlék fölállításhoz. Miután pedig az idők folyamán fölmerülő javításokra is kellett gondolni, elhatározta a Polgári Kör választmánya, hogy a vál. elnök útján felkéri a kegyelmes örgrófi családot, mint a község kegyuraságát, egy szerény alapítvány tételére, melynek kamataiból a fölmerülő javítási költségek lennének majdan fedezhetőek. Ezzel befejezést nyert a Polgári Kör mozgalma, mely volt szeretett elnökének emlékéért méltóképpen megörökíteni igyekezett. A kiküldött bizottság a gyűjtés eredményének kimutatását a következőkben adja:

Az Őrgrófi család adománya 100 K.
A Mindszenti Takarékpénztár adománya: 50 K.

A főszolgabírói hivatal gyűjtőívén adakoztak: Tary István 10 K, Gyárfás Géza 5 K, Szalay János 1 K, Szentés Endre 1 K, összesen 17 koronát.

Mindszenti község előjáróságának ivén adakoztak: Mindszenti község 50 K, Veres Sándor 1 K, Koncz Lajos 5 K, Kiss Balázs 50 f, Stile Lajos 1 K, N. N. 60 f, N. N. 40 f, N. N. 20 f, Pigler Róza 10 K, Kovalik D. József 1 K, Nagy Mihály 1 K, Nagy Gyula 1 K, Weisz Miklós 10 K, Heimann Mihályné 20 f, N. N. 20 f, Schönfeld Jeremiás 1 K, Seres Lajos 60 f, Robicsék Mór 40 f, Pap Lajos 20 f, Keresztes Ferenc 1 K, Lantos Lukács 10 f, Szondi Nándorné 10 K, összesen 95 K 40 f.

A Pallavicini uradalmi tisztikar ivén adakoztak: Novák József 10 K, Ivánkovics Imre 10 K, Wolf János 10 K, Rákos Béla 2 K, Steingaszner József 2 K, Szónoki Béla 2 K, Szojka Kornél 2 K, Basa József 2 K, Szlavik Géza 2 K, Kopasz István 2 K, Szluha Imre 2 K, Csák E. 2 K, Ágocsy Gyula 1 K, Gruber György 1 K, összesen 50 koronát.

A főtisztelendő róm. kath. kerületi papság ivén adakoztak: Kádár Szilveszter 5 K, Korpás Pál 5 K, Ulár István 6 K, Bajcsi Gábor 3 K, Urbán János 5 K, Porubszky József 4 K, Simonffy Gentilis 10 K, összesen 38 koronát.

A mindszenti Iparosok és Kereskedők Köre ivén adakoztak: Iparosok és Kereskedők Köre 20 K, Tar Lajos 1 K, id. Mészáros Lajos 2 K, Szakál Mihály 2 K, Baksay József 1 K, Tormássy Miklós 1 K, Bárány József 1 K, Baksay Illés 2 K, Keresztes Áron 1 K, Schwáb Dávid 2 K, Hevesi Károly 1 K, Biró Gábor 1 K, Mucsi Pál 1 K, Löwy Bernát 1 K, Kovács Imre 1 K, Pánczél Károly 1 K, Altwér Baruch 1 K, Gémes Károly 40 f, Geigner Lipót 1 K, Rosenbreuer János 40 f, összesen 46 K 86 fillért.

A mindszenti tanítótestület ivén: a Mindszenti Áll. Tanítótestület 20 koronát.

A mindszenti izr. hitközség ivén: Az izr. Hitközség 20 koronát.

A mindszenti Polgári Kör ivén végül: Vigh Gyula 10 K, a Polgári Kör 48 K 56 f, Boér Sándor 1 K, Horváth Antal 1 K, Schäffer Imre 1 K, ifj. Vedres István 1 K, Wimmer Béla 3 K, Büchler Gábor 1 K, Szabó Lipót 2 K, Dr Kertész Jenő 1 K, Hajnal Jenő 1 K, Weisz Testvérek 20 K, Dinics Károly 1 K, Dr Szóbi Lipót 6 K, Schwartz Lipót 2 K, Müller Mór 2 K, Stern Salamon 1 K, összesen 97 K 56 f.

Ezen kegyes adományokért fogadják úgy az érdemes adakozók, mint lelkes gyűjtők a Polgári Kör hálás köszönetét. Kelt Mindszenti, 1908. évi január 18-án. Lipták Jenő, titkár.

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, mi csoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a

Scott-féle Emulsió.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá erősítőleg hat az egészségre és az egész szervezetre. De amellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekre is, rózsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szülők öröme.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható a gyógyszertárakban.

— Rágalmazó levelek. Nemrégiben Korom Mária két levéllel megrágalmazta Tary Mihálynét sz. Bozó Irént, azt híresztelvén a faluban, hogy azokat Tary Mihályné írta volna. Ez ügyben e hó 21-én volt a tárgyalás a szentesi járásbíróóság előtt, mely a tanúk valómása alapján Korom Mariskát bűnösnek mondta ki és elítélte.

— Dréher-sör községünkben. Örömmel halljuk, hogy összes derék mindszenti vendéglőseink be akarják vezetni a Dréher-féle sergyártmányokat, hogy vendégeiknek minden tekintetben kedvezzenek és kitűnő italokkal szolgáljanak. Magáról a Dréher-sörrel, illetve annak jóságáról, kitűnőségéről nem sok mondani valónk van, hiszen a Dréher-söröket egyoldalról mindenki ismeri, de meg kell említenünk, hogy ha vendéglőseink e legelső és legjobb minőségű söröket bevezetik, — nemcsak hogy kitűnő itallal szolgálnának, hanem ezáltal kiküszöbölnék az egészségre is ártalmas gummidugós üvegeket. A Dréhergyártmányok palackjai kizárólag parafadugókkal vannak lezárva, mely dugókon „Dréher Antal Kőbánya“ felirat van beégetve. — A gummidugós palackok már sok országban ki vannak tiltva azok számtalan hátrányai miatt; többek között mert a sör ereje feloldja a kaucsuk dugók összetételeit és ezáltal a sör különös rossz ízt és szagot kap, a gummidugók drótfogantyúja belülről megkormosodik, miáltal a rozsdá cseppekben a sörbe hull, ami szintén hozzájárul a ser élvezhetlenségéhez. Mind e hibák mellett különösen ki kell emelni, hogy ez üvegek nagyrésze hibásan van ledugaszolva és a vékony dugón keresztül levegőt kap, és ezáltal keserű is lesz. Örömmel kell tehát vendéglőseink e törekvését üdvözölnünk.

— Minden gyermekszobában hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió“, mely egyike a legjobb tápanyagyszereknek. Kapható a gyógyszertárakban.

— A kimerített tárgyhalmaz. Egy közeli községben mulatságos eset történt a képviselő testületi ülésen. Az egyik tag ugyanis összeveszett a tanítóval s fölindulásában az asztalon levő tintatartót, levélnyomót stb. a tanító fejéhez vágta. A képviselőtestület elhatározta, hogy ezt a jegyzőkönyvben is meg kell írni. A jegyző meg is írta a következőképpen: „N. N. képviselőtestületi tag a gyűlésen összevezzett x. y. képviselőtestületi taggal és minden tárgyat a fejéhez vágott. Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.“

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1908.

Házeladás.

A volt Szarvas-féle iskola szabadkézből eladó. Értekezhetni Klein Izidornál Mindszenti, a Szabadság utcában.

1—3

Kárpitos munkák

készítésével állandóan foglalkozom s minden e szakba vágó munkát a legkifogástalanabbul végzek. Ha tehát valakinek kárpitos-munkára van szüksége, azt itthon is elvégeztetheti s bizonyára kevesebb munkadíjat, illetve olcsóbb árt fizet, mintha a szomszédos városok mestereihez fordul, nem is számítva a tetemes szállítási- és uti költségeket. Elvállalok és szakszerűen készítek mindenféle szőr-, sodrony és áfrik matracokat, divánt, fotelt és zsöllyéket stb. a legolcsóbb áron. Kérem a nagyrészt közönség szives támogatását.

FALÁBU JÓZSEF, szijgyártó és kárpitos.

Dréher Antal serfőzdéi r. t.

Kőbányai serfőzdének főraktára

Hódmezővásárhely és vidékére:

Hódmezővásárhely, Szentesi-ut 24.

Értesítés.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a mindszenti t. vendéglős urak be óhajtják vezetni a Dréher-féle sergyártmányokat; felhívjuk tehát figyelmüket, hogy csak oly palackokat fogadjanak el, melyek kizárólag parafadugókkal lesznek lezárva és mely dugókon

„DRÉHER ANTAL KŐBÁNYA“

van beégetve, mert mi is, mint más országokban, bojkottáltuk a gummidugós palackokat.

A legközelebb megjelenő Mindszenti Lapban már hozzuk azon vendéglős urak neveit — állandóan is — kik Dréher-féle sereket tartanak.

Kiváló tisztelettel

A DRÉHER-FÉLE SERGYÁRAK

hmvásárhelyi főraktára.

Uj mosó és vasaló üzlet.

Mindszenti község közönségének szives tudomására adom, hogy helyben, Bene-utca 447. számú házban mosó és vasaló-üzletet nyitottam s elvállalok mindenféle ruhák mosását és vasalását a legkifogástalanabb kivitelben. Kivánatra házhoz is elmegyek. Kitűnő munkáért kezeskedem és kérem az uri közönség szives támogatását. MEZEI TERÉZ.

Eladó föld.

A füzesben fél lánca föld buzavetéssel együtt örök áron eladó. Cim megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Tánciskola megnyitás.

Tisztelettel értesítem a tánckedvelő ifjuságot és a mélyentisztelt szülőket, hogy február hó 1-én, a Gyovay-féle vendéglőben új tánctanfolyamot nyitok s az összes táncokat, a legújabbakat is, tanítani fogom. Szives támogatást kér TÖRÖK BÁLINT, tánctanító. 1

Kiadó lakások.

Korom Falábu Józsefnének a főtéren levő házában egy 2 szobából álló utcai és egy 1 szobából álló udvari lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Ugyanott két szoba butor elköltözés miatt azonnal eladó. —1

Cimbalom

kitűnő hangú, jutányos áron eladó.

Tudakozódhatni:

lapunk kiadóhivatalában.